

گردش مالی صنعت پوشاک

براساس داده‌های آماری سال‌های اخیر، گردش مالی صادرات صنعت پوشاک در جهان سالانه به صورت میانگین بیش از ۴۰۰ میلیارد دلار است. صنعت نساجی ۲/۶ درصد و صنعت پوشاک ۲/۳ درصد از کل تجارت جهانی را به خود اختصاص می‌دهند.

ارزش افزوده بالای صنعت پوشاک

پوشاک حلقه انتهایی صنایع نساجی است و بیشترین ارزش افزوده را خلق می‌کند. یک تی‌شرت با برند معتبر حدود ۸۰ دلار ارزش دارد، این در حالی است که قیمت الیاف پنبه مصرفی در آن کمتر از ۲ دلار تخمین زده می‌شود.

سود و هزینه

برای احداث یک واحد تولیدی مانند با ۳۰۰ کارگر در حدود ۳۰۰ میلیون تومان سرمایه‌گذاری نیاز است. درآمد تولیدکننده تا حدود زیادی به اوضاع بازار و فضای رقابتی بازار بستگی دارد، اما معمولاً کمتر از ۳ میلیون تومان در ماه نیست.

ریسک سرمایه‌گذاری

دلالتی، کم‌کاست‌های قانون کار و مشکلات تولیدکننده‌ها با کارگران، تولیدی‌های بدون مجوز، رواج کالاهای وارداتی (عمدتاً بی کیفیت و قاچاق که به دلیل ارزانی بازار را آشفته می‌کنند) در بازار و حمایت نشدن از طرف دولت، عمده‌ترین مشکلات تولیدکننده‌های پوشاک است.

۴۰۰ میلیارد دلار؛ گردش مالی بازار جهانی پوشاک

در ۱۰ سال اخیر (از سال ۲۰۰۴ تا سال ۲۰۱۴)، تجارت پوشاک در سطح بین‌المللی بیش از ۱۶۷ درصد رشد داشته و از ۲۴۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۴ به بیش از ۴۰۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۴ رسیده است.

چین، ویتنام و ترکیه؛ بازیگران بزرگ صنعت پوشاک

کشورهای عمده تولیدکننده و صادرکننده پوشاک جهان در سال ۲۰۱۵ شامل چین با سهم ۳۴/۵ درصد، بنگلادش با سهم ۶/۶ درصد، ویتنام با سهم ۵/۴ درصد و ترکیه با سهم ۲/۶ درصد از بازار جهانی این کسب‌وکار بودند.

۲۰۰ میلیارد دلار؛ سهم آمریکا، ژاپن، انگلیس و فرانسه

کشورهای مختلف جهان در سال ۲۰۱۵ بیش از ۴۱۰ میلیارد دلار پوشاک وارد کردند. مهم‌ترین کشورهای واردکننده پوشاک جهان آمریکا، آلمان، ژاپن، انگلستان و فرانسه بودند که در مجموع بیش از ۲۰۰ میلیارد دلار پوشاک خرید و واردات پوشاک کردند.

استرالیایی‌ها؛ مهم‌ترین خریداران پوشاک جهان

آمار سال‌های اخیر نشان می‌دهد که استرالیا (۱۰۵۰ دلار)، ژاپن (۸۳۱ دلار)، کانادا (۸۱۴ دلار)، آمریکا (۶۸۶ دلار) و اتحادیه اروپا (۶۶۳ دلار) به ترتیب بیشترین و بالاترین هزینه‌ها (ترخ میانگین سرانه برای هر نفر در سال به دلار آمریکا) را برای خرید پوشاک صرف کرده‌اند.

۱۵ میلیارد دلار مصرف پوشاک ایران

مصرف پوشاک ایرانی‌ها در سال ۱۵ میلیارد دلار است. از این رقم ۲۵ درصد توسط تولیدکنندگان داخلی و قسمت باقی‌مانده نیاز بازار (۲/۶ میلیارد دلار) را البسه تولیدی در سایر کشورهای خارجی (چین و ترکیه به صورت عمده) تأمین می‌کند.

بازار جهانی پوشاک در آینه تصویری «فرصت امروز»

رشد ۱۶۷ درصدی صنعت پوشاک طی یک دهه اخیر

ترجمه و گردآوری: پایک جمالی

رشد اقتصادی در عمده کشورهای دنیا، از تب و تاب نیفتاد. چین حدود ۳۴ درصد این بازار را در دست دارد و رتبه اول جهان را داراست. آمریکا با سهم حدود ۵۲ درصدی (۸۲ میلیارد دلار) از کل واردات پوشاک جهان (آمار سال ۲۰۱۵)، بزرگ‌ترین مصرف‌کننده و واردکننده پوشاک جهان به شمار می‌رود. وضعیت پوشاک ایرانی با وجود پتانسیل‌های بسیار قوی به دلایل مختلف مساعد ارزیابی نمی‌شود. صنعت پوشاک ایران دو فرصت مهم را از دست داده یعنی واگذاری بیش از ۶۰ درصد از مصرف داخلی به رقیبان خارجی و عدم استفاده از سهم بالقوه صادرات پوشاک.

پوشاک از محصولات نهایی صنعت نساجی است و نه تنها به یکی از مهم‌ترین نیاز طبیعی انسان‌ها به پوشش پاسخ می‌دهد، بلکه نمادی از فرهنگ هر جامعه به شمار می‌رود. گردش مالی صادرات صنعت پوشاک در جهان سالانه به صورت میانگین حدود ۴۰۰ میلیارد دلار است. صنعت نساجی ۲/۶ درصد و صنعت پوشاک ۲/۳ درصد از کل تجارت جهانی را به خود اختصاص داده‌اند. روند روبه‌رشد صنایع پوشاک دنیا بین سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ به وجود رکود و کاهش

سود لباس‌دوزها و لباس فروش‌ها

سود تولیدکننده ۱۵ درصد، سود بنکدار ۷ درصد و سود مغازه‌دار ۱۸ درصد است که در مجموع به ۴۰ درصد می‌رسد. این در حالی است که لباس‌ها در برخی از مغازه‌ها با سودهای بیشتر (۵۰ درصد) فروخته می‌شود.

اشتغال‌زایی صنعت پوشاک در ایران

۲۰ هزار واحد صنعتی دوزندگی در داخل کشور فعالیت دارند و در این واحدها برای ۳۰۰ هزار نفر شغل ایجاد شده، هنوز و پس از فارغ‌التحصیلی بیش از ۱۰ هزار طراح پارچه و لباس وضعیت مناسبی در این صنعت نداریم.

مقایسه سهم پوشاک در نساجی

سهم پوشاک از صادرات نساجی ایران، تنها ۹ درصد است. این در حالی است که ۶۲ درصد کل صادرات نساجی و پوشاک چین مربوط به صادرات پوشاک است. این میزان در اتحادیه اروپا ۶۰ و هند ۴۹ درصد تخمین زده می‌شود.

صنعتی اشتغال‌زا

پوشاک به دلیل نیاز به نیروی انسانی در مراحل مختلف تولید و پس از تولید، یکی از صنایعی است که برای توسعه اشتغال به‌شدت مورد توجه سیاست‌گذاران به‌ویژه در کشورهایی است که با معضل بیکاری مواجه هستند.

۴ میلیارد دلار؛ حجم قاچاق پوشاک به ایران

عمده پوشاک کشور به صورت غیررسمی وارد می‌شود. براساس گزارش ستاد مبارزه با قاچاق، قاچاق پوشاک در ایران حدود ۴ میلیارد دلار است، درحالی‌که براساس آمار گمرک تنها ۴ میلیون دلار آمار واردات رسمی وجود دارد.

ظرفیت ۱۲ میلیاردی

براساس قیمت نیروی کار، منابع اولیه، انرژی و زیرساخت‌ها سالانه ظرفیت حدوداً ۱۲ میلیارد دلار صادرات در بخش پوشاک وجود دارد و این در حالی است که هم‌اکنون میزان کل صادرات نساجی و پوشاک ایران، ۷۰ میلیون دلار است.

کاهش ۶۰ درصدی صادرات طی یک دهه گذشته

مقایسه میزان صادرات پوشاک ایران در بین سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۴ نشان می‌دهد در سال ۱۳۹۴ نسبت به سال ۱۳۸۵ میزان نرخ صادرات پوشاک ایران بیش از ۶۰ درصد کاهش نشان می‌دهد. دلایل مختلفی برای این کاهش ذکر شده است.

